

Jura

Samdrift ved ansøgning om miljøgodkendelser

Hovedreglen er én miljøgodkendelse til hvert husdyrbrug. En ny afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet bekræfter dog, at man skal huske undtagelsen ved samdrift, hvor flere husdyrbrug skal have én samlet miljøgodkendelse/-tilladelse.

Viden om

Husdyrbrug med over 100 m² produktionsareal er omfattet af godkendelses-/tilladelsespligt. Hovedreglen er én miljøgodkendelse/-tilladelse til hvert husdyrbrug. Der er dog en undtagelse i [husdyrbruglovens § 16 c](#), hvor husdyrbrugene skal godkendes/tillades samlet, hvis de er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med hinanden.

Reglen er en videreførelse af den gamle [husdyrbruglovs § 13 En](#), hvis praksis er baseret på et notat af 12. april 1999 fra Miljø- og Energiministeriet og Fødevareministeriet. Af notatet fremgår bl.a.:

"2. To eller flere ejendomme.

2.1. Ejerforhold.

Der kan være tilfælde, hvor to eller flere ejendomme tilsammen må betragtes som ét anlæg selv om dene er placeret på hver sin ejendom, jf. nedenfor afsnit 2.2. En forudsætning er dog, at de er ejet

af den samme ejer eller hvad der må sidestilles hermed, eller at det mellem flere ejere er aftalt at etablere et fællesskab omkring driften af ejernes husdyrproduktioner.

[...] Hver ejendom udgør en "byggeklod", som kan sælges og købes uafhængigt af hinanden. [...]

Når landbrugslovens princip om "byggeklodser" er fulgt i praksis, vil der som udgangspunkt være tale om selvstændige ejendomme, som ikke betragtes som et samlet anlæg i godkendelsesmæssig henseende.

Hvis en ejer eller flere ejere, der har etableret et fællesskab omkring driften, i stedet for byggeklodssystemet vælger at drive husdyrproduktion på to naboejendomme i tilknytning til hinanden som ét samlet teknisk anlæg på samme lokalitet, kan de to ejendommers husdyrproduktioner ikke betragtes som selvstændige og adskilte i godkendelsesmæssig sammenhæng. Vurderingen er, at der er tale om adskilte anlæg medmindre det efter en konkret vurdering reelt ikke er muligt at bedømme og regulere ejendommene adskilt i godkendelsesmæssig sammenhæng."

Se notat fra 12. april 1999

Krav til samdrift

Ifølge praksis beror den konkrete vurdering af samdrift på en samlet konklusion af, hvorvidt husdyrbrugene er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundne.

Alle tre krav skal være opfyldt, før der kan statueres samdrift.

Teknisk forbundne

Beror på en konkret vurdering af det samlede tekniske fællesskab mellem husdyrbrugene.

I denne vurdering kan det indgå, om der er fælles tekniske anlæg, som f.eks. en fælles malkestald eller et foderanlæg, eller om der er en fysisk forbindelse mellem husdyrbrugene, f.eks. i form af en rørforbindelse. Det tekniske fællesskab kan også bestå af fælles opbevaringskapacitet, personalefaciliteter eller fælles vand- og elmålere.

Husdyrbrugene anses som udgangspunkt ikke for at være teknisk forbundne, såfremt der kun er ét enkelt fælles teknisk anlæg. Der skal således være flere fælles tekniske anlæg, før husdyrbrugene vil være teknisk forbundne. Det beror dog på en samlet vurdering.

Forureningsmæssigt forbundne

Beror på en konkret vurdering af, hvorvidt det er muligt at beregne og vurdere miljøpåvirkningerne fra hvert anlæg for sig, herunder som følge af afstanden mellem anlæggene. Med andre ord om de samme områder og omgivelser påvirkes af forurening fra flere husdyrbrug. Med forurening menes – udover lugt og ammoniak – også lys-, flue-, rystelses-, støv- og støjgener.

På baggrund af praksis skal der blot være tale om én forureningskilde, som overlapper samme område og omgivelser, før husdyrbrugene er forureningsmæssigt forbundet med hinanden.

Driftsmæssigt forbundne

Driftskriteriet er en præcisering af de primære betingelser om teknisk og forureningsmæssigt forbundethed og er kun aktuel, hvis der er tale om husdyrbrug, der er teknisk og forureningsmæssigt forbundne. Dette skyldes i praksis, at husdyrbrug ikke vil være teknisk forbundne uden en vis driftsmæssig sammenhæng.

Som elementer for et driftsmæssigt fællesskab kan f.eks. nævnes flytning af varer mellem husdyrbrugene, herunder dyr. Derudover kan følgende tillægges betydning: fælles vaskefaciliteter, fælles medicin- og kemikalieopbevaring, fælles personale, fælles gødningsregnskab samt fælles opgørelse af energi- og vandforbrug.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 21. december 2022

Nævnet har senest med denne afgørelse statueret samdrift. Nævnet ophæver og hjemsender kommunens afgørelse til fornyet behandling.

I sagen er der tale om to husdyrbrug på hver sin ejendom med en og samme ejer. Afstanden er ca. 300 meter mellem de tættest beliggende anlæg.

Husdyrbrugene er tidligere godkendt i én samlet miljøgodkendelse. Med den påklagede afgørelse – som omhandler en miljøtilladelse til det ene husdyrbrug – bliver de to husdyrbrug adskilt i godkendelsesmæssig sammenhæng, da der samtidig er ansøgt om en særskilt miljøgodkendelse til det andet husdyrbrug.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af en samlet konklusion, at husdyrbrugene er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundne og derfor burde være behandlet i én samlet

miljøgodkendelse.

I afgørelsen har nævnet særligt lagt vægt på, at husdyrbrugene er teknisk forbundne, da det ene husdyrbrug i vidt omfang er afhængigt af det andet husdyrbrug, og da det ikke er teknisk muligt, at drive husdyrbrugene uafhængigt af hinanden. Det ene husdyrbrug består udelukkende af to staldbygninger, mens der på det andet husdyrbrug er et fælles foder- og ensilageopbevaringsanlæg, flere fælles maskiner, herunder bl.a. en traktor til foderblanding, foderblander og en minilæsser. Derudover er der fælles personalefaciliteter.

Det ene husdyrbrug anvender desuden en gyllebeholder på det andet husdyrbrug til opbevaring af flydende husdyrgødning, mens der også er en rørforbindelse fra denne gyllebeholder til staldanlægget på det andet husdyrbrug.

Nævnet har endvidere vurderet, at husdyrbrugene er forureningsmæssigt forbundne, da der er et sammenfald mellem de områder, som påvirkes af begge husdyrbrugs lugtemission. Nævnet har anvendt husdyrbrugenes lugtkonsekvenszone til denne vurdering. Derudover bliver et moseområde påvirket af ammoniakudledningen fra begge husdyrbrug, mens det heller ikke er muligt at adskille den forurening i form af transport- og støjgener, der udspringer fra husdyrbrugene.

Endelig vurderer nævnet, at husdyrbrugene er driftsmæssigt forbundne, da husdyrbrugene har samme ejer og cvr-nr., da der produceres, blandes og opbevares foder på det ene husdyrbrug, som anvendes på det andet husdyrbrug, og da der er delvis fælles maskinpark.

Derudover indgår det i vurderingen, at der er fælles personalefaciliteter, at husdyrgødningen fra det ene husdyrbrug bl.a. opbevares i en gyllebeholder, som er placeret på det andet husdyrbrug, at der sker flytning af dyr mellem husdyrbrugene, og at der er fælles opbevaring og afhentning af døde dyr og affald på det ene husdyrbrug samt opbevaring og håndtering af olie og pesticider.

Se Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 21. december 2022

Opsamling

Selvom samdrift er en klar undtagelse til hovedreglen om én miljøgodkendelse til hvert husdyrbrug, så er samdrift vigtigt at være opmærksom på.

Det er dog en forudsætning for samdrift, at to eller flere ejendomme er ejet af den samme ejer eller har aftalt fællesskab omkring driften. Det er også en forudsætning, at det ikke er muligt at beregne

og vurdere miljøpåvirkningerne for hvert anlæg for sig, og at hvert husdyrbrug kan drives uafhængigt af det andet.

Sagt på en anden måde skal husdyrbrugene **både** være teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt forbundne, og dette beror på en samlet vurdering.

Det kan være svært at lave en samlet vurdering, når den beror på så mange skønsmæssige elementer. I er derfor altid velkomne til at kontakte Landbrug & Fødevarer, Erhvervsjura, hvis I har spørgsmål. Se kontaktboks.

Emneord

Husdyrgodkendelse

Jura

Tema: Miljøgodkendelse af husdyrbrug

Find viden og information om regler, der gælder for husdyrbrug. Det er regler om miljøtilladelse og miljøgodkendelse, herunder revurdering og regulering af ammoniak. Det er også regler om anmeldelse, om placering og indretning af anlæg og om anvendelse af...

Publiceret: 16. marts 2023

Opdateret: 16. marts 2023

Vil du vide mere?

Malthe Juel Strandby

Juridisk konsulent

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

msta@lf.dk

+45 2170 5069

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk